

Vanskeligheter før starten

Det hadde vært min drøm helt fra guttedagene; en drøm som de fleste gutter nærer, undfanget gjennom Robinsonader, fortellinger om skatteøer, om kannibaler og sjørøvere, håndgripeliggjort ved livfulle beretninger av lyslevende sjøfolk og krydret av tang og tjærelukt mellom brunbarkete fiskere og loser i en sommerlig uthavn.

Det var naturligvis fra først av kun et romantisk fantasifoster uten forbindelse med virkeligheten, denne drøm om å seile jorden rundt i mitt eget fartøi, men dog hadde den som et ikke tilfredsstillt ønske bodd i mitt hjerte i mange, mange år, inntil den sum av mer eller mindre betydelige tilfeldigheter, som vi kaller skjebne, tillot drømmen å modnes til en plan der førte til dens realisasjon.

Det var sommeren 1927 at jeg begynte å se mig om efter en båt.

Et blick i min pung viste med all ønskelig tydelighet at båten måtte være billig, men den måtte tillike være god. — En solid skøite i forsømt stand vilde kunne kombinere disse forutsetninger. — Jeg forespurte vidt og bredt. Efter å ha tenkt mig om, visste jeg på en prikk hvad slags fartøi jeg vilde ha, men av en eller annen grunn var det mig ikke mulig å få tilbudt et som blott fjernt svarte til mine ønsker. Det lot

ikke til at der var en ordentlig båt tilsalgs. — Nå, muligens skyldtes det en utbredt antagelse, at jeg — som nyutsprungen forfatter ikke var overbelesset med gull, og det var forsåvidt riktig. I virkeligheten eide jeg nemlig ikke kongens mynt.

Så begynte jeg å slå av på mine fordringer, og jeg fortsatte dermed inntil der næsten ikke var noget igjen. — Men nu hadde jeg satt mig i hodet at jeg vilde ut, og tilsist hadde jeg forsonet mig med tanken om å dra avsted med en mislykket spissgatter, som jeg hadde kjøpt på prøve og som ikke hadde nogen annen likhet med den båt jeg hadde tenkt mig, enn den, at den i høi grad trengte oppussning.

Skjebnen førte spissgatteren og mig til Nevlunghavn, hvor vi kom til å fortøie ved siden av verdens prektigste skøite. — Den lå der bred og trygg som gjenstand for min mismodige beundring inntil jeg tilfeldigvis fikk høre at den var tilsalgs. —

Fra det øieblikk hadde jeg ingen ro; jeg var forelsket i båten med en kjærlighet like så brennende som den kunde synes håpløs. — Hvordan skulde jeg kunne skaffe pengene til en slik skøite? Den overgikk mine dristigste forventninger; den lo ad mine frekkeste fordringer. — Ganske visst: den var gammel. I nogen og tredve år hadde den trosset storm og brott som losbåt fra Nevlunghavn; nu var den oplagt, erstattet av en moderne, larmende og stinkende motorskøite. — Og dog var den så frisk og sterk som da den for henved firti år siden sattes på vannet ved Colin Archers verdensberømte båtbyggeri. — En uværskøite og en skarpseiler tillike; tømmer som i en gammel fregatt. — Men med sitt preg av bastant til-

forlatelighet forente min nye kjærlighet en linjenes harmoni som det ikke er lett å overtreffe. I mine øine var den storskjønn, og det vil den visst vedbli å være.

Nå, hellet vilde at jeg fikk anledning til å tjene de nødvendige midler til båtens innkjøp; prisen var rimelig, og våren 1928 fant mig som den lykkelige eier av min losbåt, mitt drømmeskib.

Den omstendighet at båten igrunnen var altfor tung til å manøvreres av en mann alene, forbigikk jeg med lett hjerte. — Jeg var altfor forgapet i min nye besiddelse til å hefte mig ved en slik ubetydelighet. — Båten hadde stått for en støit før; den vilde gjøre det igjen! Min tillit til den var grenseløs, og det kan jeg si — nu «Teddy» har rettfærdiggjort den.

«Teddy», som min båt kaltes av reverens for et fortrinlig cigarettmerke og i takknemlig erindring om en vakker håndsrekning ydet mig av det generøse firma som fabrikerer det, «Teddy» kom til Larvik og jeg flyttet ombord.

Der var tusen ting å efterse, å forandre, å fornye, å skaffe tilveie. — Båten skulde på langfart. Den måtte ominnredes, slippsettes og oppusses; der skulde kjøpes utstyr av lanterner, tauverk, seilduk, blokker, beslag, verktøi. — Der skulde innlegges rummelige ferskvannstanker; der skulde snekres, kittes, sparkles og males, spleises og syes i det uendelige. — Arbeidet utførte jeg naturligvis selv, på samme tid som jeg lærte litt elementær navigasjon av min velvillige og sterkt interesserte venn, kapt. Eilertsen. — Men skjønt alt blev gjort på billigste måte, slapp pengene op lenge innen jeg var ferdig og før jeg overhodet

hadde tenkt på så viktige ting som nautiske bøker og instrumenter, samt proviant.

Til å tjene flere penger var det ikke tid, skulde jeg nå å få alt i stand og komme avsted innen sommerens utgang, og det var jeg fast bestemt på. —

Det var ikke annet å gjøre enn å forsøke min kreditt. — Det var en meget tidsrøvende og lite fornøielig beskjeftigelse, og resultatet svarte neppe til anstrengelsene.

Visstnok traff jeg hist og her på bemerkelsesverdige generøsitet, men stort sett møttes jeg av en hårdhudet forståelsesløshet, som tildels gav sig ganske snurrige manifestasjoner. — Man takket mig for den smigrende henvendelse, men dessverre — de dårlige tider — hm — slette erfaringer — o. s. v.

Under alle disse utflukter var det ikke vanskelig å spore frykten for at man aldri skulde få se hverken pengene eller mig.

Til sist gikk den utmerkede avis «Tidens Tegn» (med hvilken jeg hadde truffet en avtale om reisekorrespondanser) i borgen for mig, så jeg fikk anskaffet det mest nødvendige av proviant og rigg, og til beroligelse av de gemytter, som jeg dengang opskaket til ingen nytte, gleder det mig å kunne si, at mine kreditorer har fått sitt.

I mellemtiden hadde en meget god venn fått utvirket at jeg skulde få lånt de nødvendige nautiske bøker og instrumenter på Sjømannsskolen i Oslo mot at jeg holdt sakene assurert for den meget rimelige sum av 1100 kr. Jeg fikk hele utstyret ombord; der var spritkompass i messingnatthus, der var kronometer, sekstant, peileskive, tabellbøker, fyrbok,

nautiske almanakker etc. etc. — Med slikt utstyr kunde jeg navigere trygt!

Dessverre! Dagen før jeg skulde seile kom min venn ombord og meddelte mig at det hadde vist sig umulig å dekke assuransen. — Ikke et eneste sjøforsikringselskap i Oslo var «sporty» nok til å ville overta den lille risiko. — Jeg måtte levere alt sammen tilbake.

Min venn rådet mig til å forsøke andre utveier, men jeg var på det tidspunkt så lutluktende lei av å gå tiggergang fra Herodes til Pilatus for å opnå bagateller, at jeg på stedet bestemte mig til å seile uten nautiske bøker og instrumenter, og dagen efter gikk «Teddy» tilsjøs med et alderstegent luftkompass som eneste navigasjonsmiddel. —

Jeg vil ikke trette leseren med en altfor inngående beskrivelse av min båt. Colin Archers norske loskøiter tør være tilstrekkelig velkjente. Først i boken vil man dessuten finne «Teddy»s dekkplan.

Jeg vil imidlertid forsøke å tegne et lite bilde av kahytten, hvor jeg skulde komme til å tilbringe så lang tid.

Fra dekket fører en loddrett trapp på fire trin ned til et lite rum på omtrent fem fot i firkant. Når man står på dets dørk, ser man makelig over kahyttstaket. Det er herfra at jeg som oftest holder utkik når det er nødvendig. I styggevær kan kahyttsnedgangen stenges med en skyveluke — skreia.

På begge sider av nedgangen er der åpninger som fører inn til seilkøiene, der strekker sig akterover i borde forbi styreluken. Dessuten er der i nedgangen anbragt hyller til signalflaggene og lanternene.

To ytterligere trappetrin fører forover og ned i selve kahytten. Passasjen kan lukkes med en dobbeltdør, der dog som regel står gjestfritt opslått.

Kahytten er et nogenlunde firkantet rum, 9 á 10 fot i hver retning. Der er rummelig høide til å stå opreist. Ute i borde er der på hver side to køie-åpninger, skjult av fløielsportierer på messingstenger. De to forreste er til å sove i, mens de to akterste brukes til lagring av proviant og den slags. Der er et stort eketres klaffebord midt på dørken med veggbenker på tre sider. På skottet over benken midt imot nedgangen praler en bokhylle med Aschehougs Konversationsleksikon og annen visdom.

Med en messing-balanselampe over bordet og en ditto lysestake i kahyttens forkant tror jeg at jeg har opregnet det vesentligste av rummets spartanske utstyr. Imidlertid gir veggens varme farver, de mere eller mindre vellykkede dekorasjoner, benkeputer av kulørt kretong, nette gardiner og fordringsløse håndarbeider «Teddy» s «salong» et lunt og koselig preg.

Fra kahytten fører en portieredeckket døråpning til kabysen, hvor to primusapparater i balansestativ danner det bramfri kjøkkenutstyr. På hver side er en 100 liters vanntank med tappekran. Der er dessuten et klæsskap, et matskap og to proviantkøier. Og så er der en dør til forpiggen, hvor jeg opbevarer malersaker og alskens skrammel.

Således så altså mitt kongerike ut efter ominnredningen. Og dermed vil jeg vende tilbake til min beretning.

Striden for å skaffe tilveie det nødvendige utstyr til min ferd var ikke det eneste som optok mine tan-

ker i denne tid: jeg hadde truffet min nuværende kone!

Hvorledes jeg skulde kunne forene min frihetsdrøm med min kjærlighet til en kvinne, var et problem. — Det syntes kanhende som om jeg vilde måtte opgi en av delene. — Men når man gjerne vil se en ting fra et bestemt synspunkt, lykkes det lett å suggerere sig dertil. — Hun viste jo en tydelig interesse for mitt forehavende. — ikke en eneste gang sa hun mig imot, når jeg utbredte mig om mitt strålende fremtidsperspektiv.

Hun skulde være dronningen i mitt rike!

Spørsmålet var bare: vilde hun?

Jeg vet ikke om hun var smittet av min begeistring: nok å si, at da jeg endelig dristet mig til å fremsette det avgjørende spørsmål, erklærte hun uten nølen at hun vilde følge mig på ferden, og således gikk det til at vi nogen måneder senere begav oss ut på vår lange bryllupsreise.

Dermed var bemanningsproblemet løst på en ideell måte. — Jeg hadde ganske visst vært forberedt på å seile avsted alene, men jeg var ingenlunde blind for de vanskeligheter og den unormale risiko som var forbundet dermed at jeg til stadighet, og som oftest under de vanskeligste omstendigheter, vilde bli nødt til å forlate roret. Min økonomi tillot mig ikke å hyre en gast. Dessuten vilde jeg med hyret mannskap formodentlig være underkastet en hel del sjørettsbestemmelser som nu ikke hadde nogen makt over mig, bestemmelser om utstyr, om sjødyktighet, om førerens kvalifikasjoner etc. etc., fordringer som jeg neppe kunde ha tilfredsstillet.

Jeg kunde ha fått en partner, mange, om jeg hadde villet; man hadde endog tilbudt mig store beløp for et partnerskap — men heller ikke det hadde jeg lyst til. — Jeg vilde bevare min uavhengighet.

Nu hadde jeg fått en rormann, en kamerat efter mitt eget hjerte, fordringsløs, modig og hengiven. — Om enn min kone til en begynnelse ikke forstod sig det ringeste på seilas, har jeg aldri hatt grunn til å angre på at jeg tok henne med. — Slit og strabaser fant hun sig i uten en klage, mens hennes blinde tillit og hennes tapperhet i farens stund har vært mig en kilde til stadig glede.

